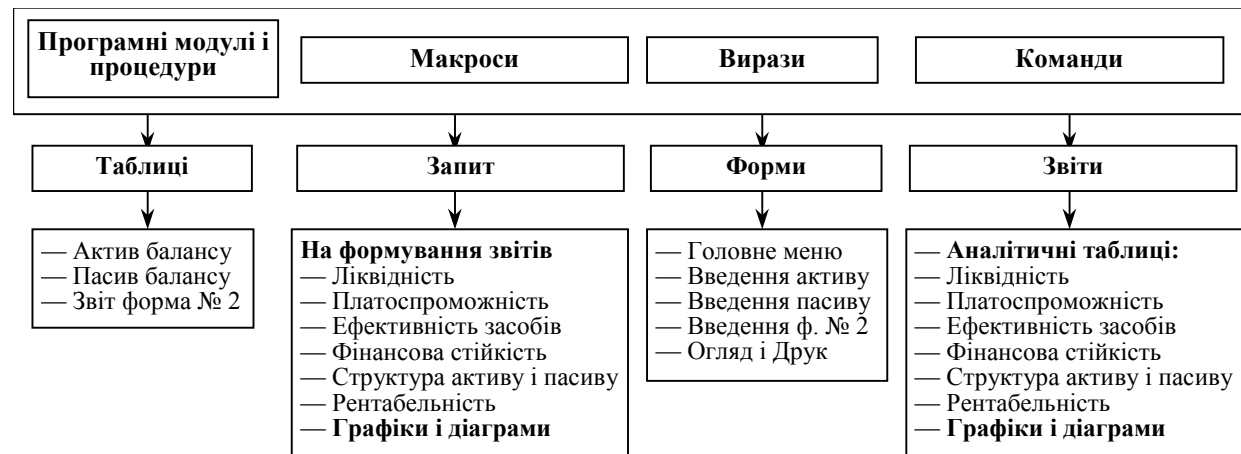

КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Впровадження сучасних систем і технологій обробки інформації є одним із головних напрямків удосконалення обліково-аналітичної роботи в управлінні підприємства і його діяльності. Певного розвитку набувають такі інформаційні універсальні системи, як 1С: Підприємство, Галактика, Парус та інші, що суттєво розширює і підвищує функціональну управлінську діяльність бухгалтерського обліку. Проте в сільськогосподарській галузі, через її специфічні особливості та певні об'єктивні чинники, впровадження таких сучасних систем здійснюється занадто повільно, і не всі ділянки управлінської діяльності однаково повно і ефективно можуть застосовувати ці системи, зокрема, задачі з аналізу, аудиту, контролю і ревізії. Надолуженням і виправленням такого становища може служити доробок Кафедри обліку і аудиту в сільському господарстві «Комп'ютерні технології аналізу фінансового стану сільськогосподарського підприємства», розроблений на базі широко відомого і популярного серед користувачів офісного середовища СУБД ACCESS.

Комп'ютерна система складається з певних модулів-блоків, що утворюють логічно взаємопов'язані задачі аналізу фінансового стану в окремі однорідні групи. У такі модулі в послідовності рішення задач з аналізу фінансового стану відокремлюються: ліквідність підприємства, платоспроможність підприємства, структура активу і пасиву балансу, ефективність використання засобів, фінансова стійкість, рентабельність. За такою ж структурою і послідовністю побудована комп'ютерна технологія діалогової системи опрацювання аналітичних задач.

Інформаційно-програмна модель системи кожного модуля-блоку аналізу складається з характерних для СУБД ACCESS структурних «об'єктів» у таку ланцюгову послідовність.

Структурний об'єкт «Таблиці» містить окремі фізичні файли вхідних даних:

— *Актив балансу* — за кожною статтею і розділом Активу формуються реквізити — Код рядка, На початок звітного періоду, На кінець звітного періоду;

— *Пасив балансу* — за кожною статтею і розділом Пасиву формуються реквізити — Код рядка, На початок звітного періоду, На кінець звітного періоду;

— *Звіт форма №2* — за статтями першого розділу формуються реквізити — Код рядка, За звітний період, За попередній період.

Інформаційними джерелами для формування цих файлів даних відповідно є «Актив» і «Пасив» балансу звітна форма №1 і звітна форма №2 «Звіт про фінансові результати».

Структурний об'єкт «**Запит**» являє собою логічні файли з описанням структурної побудови, формування і групування даних фізичних файлів об'єкта «Таблиці» у масиви інформації за певними ознаками для подальшого складання звітних аналітичних форм з аналізу фінансового стану підприємства.

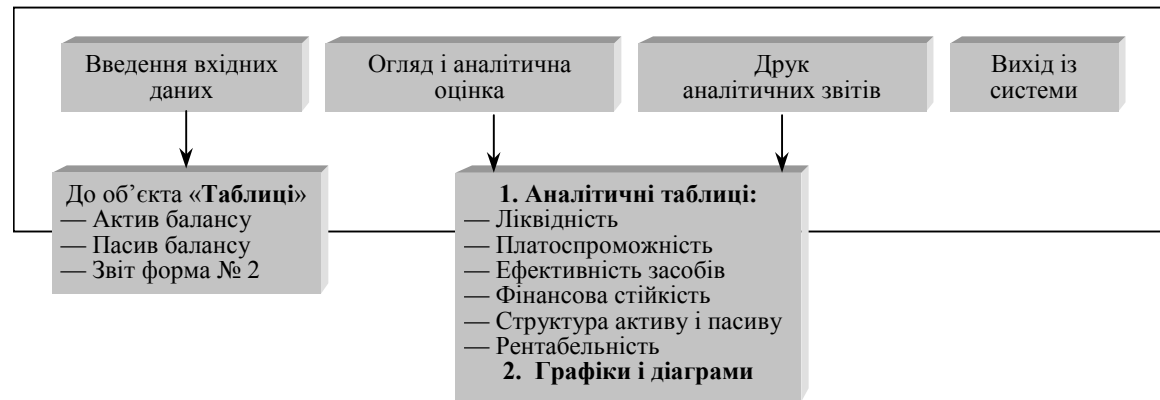
Структурний об'єкт «**Форми**» в системі аналізу являє собою окремі форми діалогових вікон для поетапного пересування по системі і виконання певних операцій з введення вхідних даних, огляду і друку результатних аналітичних таблиць. Комп'ютерна технологія аналізу фінансового стану підприємства здійснюється у зручному діалоговому режимі за відповідною схемою.

Структурний об'єкт «**Звіти**» в системі аналізу — це окремі логічні файли формування, побудови і розрахунку звітних (результатних) аналітичних таблиць на підставі файлів об'єктів «Таблиці» і «Запит». За змістом і структурою кожна звітна аналітична таблиця включає відповідні показники і коефіцієнти за нормою і фактично, з визначенням даних абсолютного відхилення і загальної оцінки показників. Розрахунок показників, їх загальний аналіз і оцінка здійснюються в автоматичному режимі за відповідно розробленими алгоритмами та сучасними методиками аналізу фінансового стану підприємства. Нижче наведено одну з звітних таблиць аналізу.

ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Показники	За нормою	На початок року	На кінець року (+, -)	Відхилення	Аналіз і оцінка
1. Коефіцієнт грошової платоспроможності	0,5	0,19	0,03	-0,1	Незадовільно
2. Коефіцієнт розрахункової платоспроможності	0,5	11,37	1,91	-9,45	Добре
3. Коефіцієнт ліквідної платоспроможності	0,2	12,03	1,93	-10,10	Добре

ДІАЛОГОВІ ФОРМИ СИСТЕМИ

Управління структурними інформаційними об'єктами системи аналізу фінансового стану здійснюється і підтримується Програмними модулями, Процедурами, Макросами, Виразами, Командами.

Запропонована комп'ютерна технологія, безумовно, не вирішить усіх проблем аналітично-управлінських функцій і не претендує на повну досконалість, проте є реальним засобом автоматизації процесу аналізу фінансового стану сільськогосподарського підприємства на етапі переходу до нових сучасних інформаційних управлінських систем.

Н. І Цілуйко, аспірант
Київського національного економічного університету

АНАЛІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАТЕРІАЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ (на прикладі молочної промисловості)

На сьогодні молочна промисловість України, перебуваючи в умовах фінансово-економічної кризи 90-х років, як і раніше займає важливе місце у вітчизняній індустрії виробництва продуктів харчування. На її долю припадає близько 15 % обсягу їх реалізації, в грошовому виразі — близько 4 млрд. грн. (за даними 2000 р.). В Україні розміщено 440 підприємств із переробки молока, з них 254 — із виробництва масла і 111 — із виробництва жирного сиру. До складу Національної асоціації «Укрмолпром» входить 381 підприємство, у тому числі 83 є структурними підрозділами, тобто не мають прав юридичної особи [1]. Але все ж мають місце негативні тенденції розвитку молочного виробництва.

Із здобуттям Україною незалежності відбулися зміни суспільно-політичного і економічного стану, які посилили ситуацію в молочному тваринництві і переробній промисловості, вказавши на їх низьку ефективність і неконкурентоздатність в умовах ринкової економіки. Однією з головних причин такого занепаду було те, що в основі концепції їх розвитку лежав хибний (економічно безперспективний) принцип екстенсивності: протягом усіх повоєнних років нарощування обсягів виробництва досягалось в основному за рахунок збільшення поголів'я національного молочного стада, замість того, щоб кардинально вирішувати питання продуктивності корів, тобто іти шляхом інтенсивного розвитку галузі. Загостренню кризи сприяли й незавершені та непослідовні